

สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา

Social Media with Education

ธนะวัฒน์ วรรณประภา¹

Thanawat Wannaphapha¹

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก การติดต่อสื่อสารระหว่างกันเปลี่ยนไปจากเดิมจากเมื่อก่อนมีการติดต่อสื่อสารกันแบบเผชิญหน้า ไปมาหาสู่กัน ถัดมาสื่อสารกันด้วยการเขียนจดหมาย รวมทั้งการติดต่อสื่อสารผ่านเสียงโทรศัพท์ตามอาคารบ้านเรือนชนิดใช้สายทองแดงเมื่อเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคมพัฒนามากขึ้น จากอุปกรณ์ที่มีสายก็เปลี่ยนเป็นไม่มีสาย สื่อสารกันโดยอาศัยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ความเจริญก้าวหน้าทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปัจจุบันนี้สื่อสารกันผ่านทางโลกออนไลน์ที่เรียกว่า สื่อสังคมออนไลน์ เป็นการทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสามารถใช้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และอุปกรณ์เคลื่อนที่ได้ เพื่อการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยน การแบ่งปันเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ระหว่างบุคคลสองคน หรือกลุ่มบุคคลในลักษณะของการเข้าร่วมในเครือข่ายออนไลน์เดียวกัน สำหรับวงการการศึกษามีการนำเอาสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอน โดยการใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน ในยามที่นักเรียนมีปัญหาจะได้สื่อสารกับครูได้ทันทีที่สามารถลดช่องว่างด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียนลงได้

คำสำคัญ: สื่อสังคมออนไลน์ การศึกษา

¹ ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา อีเมล: wat_thanawat@hotmail.com

¹ Department of Educational Technology, Faculty of Education, Burapha University. e-mail: wat_thanawat@hotmail.com

Abstract

Currently, society has dramatically changed. Also, the communication between each other has changed. The beginning of communication ways were face to face; visiting and talking to each other directly. Then, the another way was through writing letters. Furthermore, the telephone was built into a development of technology with using copper cable types. When telecommunication technology was developed more, the equipped line is switch into a wireless by using waves. Since the growth of the Internet is increasing, People can Communicate via online world it is called "Social Media Online". It works on the Internet through a personal computer (PC) and mobile. The aims of Using social Media online are for the communication, the exchange, and sharing story between each other as a couple or a group of friends in the same network. In education, the social media online is used for teaching and learning as a communication tools between teacher and students. Students can communicate with teacher immediately when they have problems. So, it can reduce a gap of relationship between teacher and students.

Keywords: Social media, education

สื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Online) หรือสื่อสังคม (Social Media) สองคำที่สังคมเรียกติดปาก ซึ่งมีความหมายเดียวกัน ในบทความนี้ผู้เขียนเลือกใช้คำว่า "สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media Online)" มีผู้ให้ความหมาย สื่อสังคมออนไลน์ ไว้มากมาย ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้บัญญัติคำว่า "Social Media" ไว้ว่า "สื่อสังคม" หมายถึง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสื่อกลางที่บุคคลทั่วไปมีส่วนร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ผ่าน อินเทอร์เน็ตได้ สื่อเหล่านี้เป็นของบริษัทต่างๆ ให้บริการผ่านเว็บไซต์ของตน เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ไฮไฟฟ์ (Hi5) (อ่านว่า ไฮ-ไฟ) ทวิตเตอร์ (Twitter) วิกิพีเดีย (Wikipedia) ฯลฯ

นาวิก นำเสียง (2554) ได้ให้คำจำกัดความของ สื่อสังคมออนไลน์ว่า เป็นที่ที่ผู้ใช้

อินเทอร์เน็ตสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน โดยใช้สื่อต่างๆ เป็นตัวแทนในการสนทนา โดยได้มีการจัดแบ่งประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ ออกเป็นหลายประเภท เช่น ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ (Publish) ที่มี Wikipedia, Blogger เป็นต้น ประเภทสื่อแลกเปลี่ยน (Share) ที่มี YouTube Flickr SlideShare เป็นต้น ประเภทสื่อสนทนา (Discuss) ที่มี MSN Skype Google Talk เป็นต้น

แสงเดือน ผ่องพุ่ม (2556) ให้ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีเว็บ 2.0 เป็นเครื่องมือที่ทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่อนุญาตให้แต่ละบุคคลเข้าถึง แลกเปลี่ยน สร้างเนื้อหา และสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ รวมถึงการเข้าร่วมเครือข่ายออนไลน์ต่างๆ การสื่อสารเป็นแบบสองทาง

เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม (2557) ให้ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นสื่อดิจิทัลหรือ

ซอฟต์แวร์ที่ทำงานบนพื้นฐานของระบบเว็บไซต์เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคม เป็นการนำเรื่องราวต่างๆ เหตุการณ์ ประสบการณ์ รูปภาพ วิดีโอ รวมทั้งการพูดคุยต่างๆ แบ่งปันให้คนที่อยู่ในสังคมเดียวกันได้รับรู้

วิกิพีเดีย (Wikipedia, 2016) กล่าวถึงสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นเครื่องมือที่มีการติดต่อสื่อสารหรือการโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ผ่านคอมพิวเตอร์ (Computer-mediated) ที่ให้บุคคลหรือบริษัทสร้าง แบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลต่างๆ ทั้งความรู้และรูปภาพผ่านทางเครือข่ายและชุมชนเสมือน (Virtual communities)

กล่าวโดยสรุป สื่อสังคมออนไลน์ เป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีเว็บ 2.0 เป็นเครื่องมือที่ทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) และอุปกรณ์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยน การแบ่งปันเรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ ระหว่างบุคคลสองคน หรือกลุ่มบุคคลในลักษณะของการเข้าร่วมในเครือข่ายออนไลน์เดียวกัน

พัฒนาการและประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันมีความก้าวหน้า มีการสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารต่างๆ มากมาย อาทิ การพูดคุยเฟซบุ๊ก หน้าแบบเรียลไทม์ (Real time) มีการปรับปรุงตัวโปรแกรมให้การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยจากการถูกโจรกรรมทางข้อมูลออนไลน์ โดยใช้โปรโตคอล https แทน http เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกในสื่อสังคมออนไลน์นั้นๆ และมีความเสถียรมากขึ้น ไม่ล้มเหลวขณะใช้งานกับจำนวนสมาชิกที่มากขึ้น

สื่อสังคมออนไลน์ได้รับการพัฒนามา

โดยตลอดในช่วงระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา สื่อสังคมออนไลน์โดยส่วนใหญ่จะเป็นความสามารถของเว็บแอปพลิเคชัน 2.0 ซึ่งจะมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้และผู้รับข้อมูลได้ เป็นการสื่อสารสองทาง กล่าวคือผู้รับข้อมูลสามารถแสดงความคิดเห็นหรือตอบผู้ให้ข้อมูลได้โดยทันที เช่น การแสดงข้อคิดเห็นในบล็อก การพูดคุยผ่านโปรแกรมสนทนาออนไลน์ จุดเริ่มต้นของสื่อสังคมออนไลน์เกิดจากเว็บไซต์ชื่อว่า classmates.com เมื่อปี ค.ศ. 1995 และ SixDegrees สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1997 ซึ่งอนุญาตให้ผู้ใช้สามารถโพสต์ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง (Profile) แล้วเชื่อมต่อกับเพื่อนได้ ต่อมาีระบบที่ทำลักษณะนี้อยู่ในรูปแบบ “Web 2.0” ทำให้ผู้ใช้งานได้มีปฏิสัมพันธ์กันผ่านเว็บและเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ดังนี้ (กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว, 2556) Friendster (ระหว่าง ค.ศ. 2002 - 2003) MySpace (ระหว่าง ค.ศ. 2004 - 2006) Facebook (ค.ศ. 2007 ถึงปัจจุบัน)

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์แบ่งได้ดังนี้ (แสงเดือน ผ่องพูน, 2556)

1. เครือข่ายสังคม (Social networking site) เป็นเว็บไซต์ที่บุคคลหรือหน่วยงานสามารถสร้างข้อมูลและเปลี่ยนแปลงข้อมูล เผยแพร่รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว โดยที่บุคคลอื่นสามารถเข้ามาแสดงความเห็น หรือเผยแพร่ สนทนาโต้ตอบได้ ตัวอย่างได้แก่ Facebook Badoo Google+ Linkdin และ Orkut เป็นต้น

2. ไมโครบล็อก (Micro-blog) เป็นเว็บไซต์ที่ใช้เผยแพร่ข้อมูลหรือข้อความสั้น ในเรื่องที่สนใจเฉพาะด้าน รวมทั้งสามารถใช้เครื่องหมาย # (Hashtag) เพื่อเชื่อมต่อ

กับกลุ่มคนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันได้ ตัวอย่างได้แก่ Twitter Blauk Weibo Tout และ Tumble เป็นต้น

3. เว็บไซต์ที่ให้บริการแบ่งปันสื่อ

ออนไลน์ (Video and photo sharing website) เป็นเว็บไซต์ที่ให้ผู้ใช้งานสามารถฝากหรือนำสื่อ ข้อมูล รูปภาพ วิดีโอขึ้นเว็บไซต์เพื่อแบ่งปันกับผู้อื่นตัวอย่างได้แก่ Flickr Vimero Youtube Instagram และ Pinterest เป็นต้น

4. บล็อก ส่วนบุคคลและองค์กร (Personal and corporate blogs) เป็นเว็บไซต์ที่ผู้เขียนบันทึกเรื่องราวต่างๆ เสมือนเป็นบันทึก ไดอารีออนไลน์ สามารถเขียนในลักษณะไม่เป็นการและแก้ไขได้บ่อย ตัวอย่างได้แก่ Blogger Wordpress Bloggang และ Exteen เป็นต้น

5. บล็อกที่มีสื่อสิ่งพิมพ์เป็นเจ้าของเว็บไซต์ (Blogs hosted by media outlet) เป็นเว็บไซต์ที่ใช้ในการนำเสนอข่าวสารของสื่อสิ่งพิมพ์ มีความเป็นทางการน้อยกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ แต่มีรูปแบบและความเป็นทางการมากกว่าบล็อก ตัวอย่างคือ theguardian.com เจ้าของคือหนังสือพิมพ์ The Guardian

6. วิกี และพื้นที่สาธารณะของกลุ่ม (Wikis and online collaborative space) เป็นเว็บไซต์สำหรับพื้นที่สาธารณะออนไลน์ เพื่อรวบรวมข้อมูลและเอกสาร ตัวอย่างได้แก่ Wikipedia Wikia เป็นต้น

7. กลุ่มหรือพื้นที่แสดงความคิดเห็น (Forums, discussion board and group) เป็นเว็บไซต์หรือกลุ่มจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ มีทั้งที่เป็นกลุ่มส่วนตัวและสาธารณะ ตัวอย่างได้แก่ Google groups Yahoo groups และ Pantip เป็นต้น

8. เกมออนไลน์ที่มีผู้เล่นหลายคน (Online multiplayer gaming platform) เป็นเว็บไซต์ที่นำเสนอในลักษณะการเล่นเกมนออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถเล่นทั้งคนเดียวและเล่นได้เป็นกลุ่ม ตัวอย่างได้แก่ Second

life และ World of Warcraft เป็นต้น

9. ข้อความสั้น (Instant messaging) เป็นการส่งข้อความสั้นจากโทรศัพท์เคลื่อนที่

10. การแสดงตนว่าอยู่ ณ สถานที่ใด (Geo-spatial tagging) เป็นการแสดงตำแหน่งที่อยู่พร้อมความเห็นและรูปภาพในสื่อสังคมออนไลน์ ตัวอย่างได้แก่ Facebook และ Foursquare เป็นต้น

โซลิส (Solis, 2016) ได้แบ่งประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ได้ดังนี้

1. เครือข่ายสังคม (Social networks) ได้แก่ empireavenue facebook TAGGED google+

2. บล็อก/ ไมโครบล็อก Blog/ Microblogs ได้แก่ WordPress Blogger TypePad

3. กลุ่มคนที่มีความรู้ (Crowd wisdom) ได้แก่ Buzzfeed NowPublic Reddit

4. ถามตอบ (Q & A) ได้แก่ AllExperts WikiAnswers YahooAnswers

5. ข้อเสนอแนะต่างๆ (Comments) ได้แก่ livefyre intensedebate dis.cuss.it

6. สังคมพาณิชย์ (Social commerce) ได้แก่ caboodle shopkick shopigniter

7. สังคมตลาดออนไลน์ (Social marketplace) ได้แก่ Groupon Kickstarter livingocial

8. กลุ่มบริการข้อมูลตามกระแสสังคม (Social streams) ได้แก่ twitter App.net pheed

9. กลุ่มบริการเกี่ยวกับสถานที่ตั้ง (Location) ได้แก่ Sonar INTRO Dopplr

10. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับ Niche working ได้แก่ goodreads catster

Mobileroadie

11. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับ Enterprise ได้แก่ Socialcast Telligent tibbr

12. วิกี (Wiki) ได้แก่ Wikispaces TWiki Wikipedia

13. อภิปรายและชุมชน (Discussion & Forums) ได้แก่ facebook googlegroups BigBoards

14. ธุรกิจ (Business) ได้แก่ LinkedIn Identified BranchOut

15. ความคิดเห็นและการให้คะแนน (Reviews & Ratings) ได้แก่ amazon.com Yelp glassdor.com

16. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับ Social Curation ได้แก่ feedly Rebel Mouse Pinterest

17. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับวิดีโอ (Video) ได้แก่ TED Socialcam YouTube

18. การแบ่งปันเนื้อหาความรู้ (Content/ Documents) ได้แก่ Scribd Slideshare

19. เว็บไซต์ที่ให้บริการรวบรวมงานกิจกรรมต่างๆ (Events) ได้แก่ Eventbrite Plancast Zvents

20. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับดนตรี (Music) ได้แก่ Soundcloud Rhapsody Pandora

21. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับการถ่ายทอดสด (Live casting) ได้แก่ livestream airtime VOKLE

22. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับการแบ่งปันรูปภาพ (Pictures) ได้แก่ Picasa flickr Instagram

23. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับการบุ๊กมาร์ก Social Bookmarks ได้แก่ Evernote

del.icio.us Instapaper

24. การวัดระดับสิ่งที่เป็นอิทธิพล (Influence) ได้แก่ Proskore Tweet Level PeerIndex

25. เว็บไซต์ที่ให้บริการเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพ (Quantified self) ได้แก่

THE CONVERSATION PRISM

Brought to you by Brian Solis & JESSA

For more information
check us @conversationprism.com

ภาพที่ 1 แผนภาพประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ (Solis, 2016)

Runkeeper myfitnesspal fitbit (ดั่งภาพที่ 1)

การแบ่งประเภทของสื่อสังคมออนไลน์นั้นมีความหลากหลาย แต่ที่ได้รับความนิยมจากสังคมเป็นจำนวนมาก จะเป็นประเภทกลุ่มเครือข่ายสังคม (Social networking site) ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่บุคคลหรือหน่วยงานสามารถสร้างข้อมูลและเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยที่บุคคลอื่นสามารถเข้ามาแสดงความคิดเห็น หรือเผยแพร่ สนทนาโต้ตอบได้ เช่น Facebook และอีกประเภทหนึ่งคือ เว็บไซต์ที่ให้บริการแบ่งปันสื่อออนไลน์ (Video and photo sharing website) เป็นเว็บไซต์ที่ให้ผู้ใช้งานสามารถฝากรูปภาพ วิดีโอขึ้นเว็บไซต์เพื่อแบ่งปันกับผู้อื่นได้ เช่น Flickr Vimeo Youtube และ

Instagram เป็นต้น

ผลกระทบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์

จากภาพข่าวหนังสือพิมพ์ การรายงานข่าวจากโทรทัศน์สำนักต่าง ๆ ในปัจจุบันจะมีข่าวทางลบว่า มีผู้ต้องหากระทำความผิดโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือ ไม่ว่าจะเป็นข่าวการหลอกลวงกระทำความผิดทางเพศ หรือข่าวหลอกลวงให้โอนเงินสั่งซื้อสินค้าแล้วผู้ขายไม่ส่งสินค้ากลับมาให้ผู้ซื้อ หรือข่าวการใช้ข้อความเท็จสร้างความเสียหายให้กับประชาชนที่หลงเชื่อให้โอนเงินไปช่วยเหลืออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือข่าวการแอบอ้างใช้ชื่อดาราที่มีชื่อเสียงเพื่อหลอกลวงเอาซึ่งทรัพย์สินเงินทอง

ถ้าหากผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์มีคุณธรรมจริยธรรม นำความสามารถของสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ประโยชน์ในทางที่ถูกต้อง จะสามารถเพิ่มโอกาสทางการค้าขาย หรือกระจายข่าวสารที่มีคุณค่ามีประโยชน์ไปยังประชาชนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ทุกวันนี้ผู้คนส่วนมากในสังคมมีอุปกรณ์สื่อสารที่สามารถเชื่อมต่อเข้ากับระบบอินเทอร์เน็ตได้เป็นจำนวนมาก

มีโอกาเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้มากขึ้น หากจะจำแนกผลกระทบของการใช้สื่อสังคมออนไลน์นั้นมิตดังนี้

ผลกระทบเชิงสร้างสรรค์ (กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว, 2556)

1. มีการเปลี่ยนแปลงในการโฆษณาและการตลาด สามารถนำสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้เพื่อการโฆษณาและการตลาดได้เป็นอย่างดี มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้งาน

2. มีการเปลี่ยนแปลงในการประชาสัมพันธ์ การสื่อสารมวลชนและการกระจายข่าว รูปแบบการประชาสัมพันธ์ของบริษัท

หรือองค์กรนั้นมีช่องทางเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook, google site, Twitter, Line, Youtube เป็นต้น

3. สามารถนำไปใช้ในการรับสมัครงานและการหางานได้เป็นอย่างดี ข้อมูลการรับสมัครงานจะปรากฏอยู่ในเว็บไซต์ หรืออยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การกรอกใบสมัครงานสามารถกรอกได้จากในระบบออนไลน์ได้เลย ไม่ต้องเสียเวลาสำหรับการเดินทางมาสมัครด้วยตนเองเหมือนเช่นในอดีต

ผลกระทบเชิงลบ (กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว, 2556)

1. ใช้เวลามากเกินไปในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

2. ใช้เวลาไม่เหมาะสมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์

3. มีการใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสม

4. โพสต์ข้อมูลที่เป็นผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ปี พ.ศ. 2550 ประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นครั้งแรก ชื่อว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550” โดยที่หมวด 1 กล่าวถึงความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีทั้งสิ้น 13 มาตราด้วยกันตั้งแต่มาตราที่ 5 ถึงมาตราที่ 17 พุทธศักราชการกระทำความผิดที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2550)

มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุ

ไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(1) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(2) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(3) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคง

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(5) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (1) (2) (3) หรือ (4)

นอกจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์แล้ว ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องประมวลกฎหมายอาญา ในส่วนของการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ในมาตรา 287 และมาตรา 322 กล่าวไว้ว่า (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2558: 68, 77) มาตรา 287 ผู้ใด

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการจ่ายแจก หรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไป หรือทำให้แพร่หลายโดยประการใดๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ

ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ หรือสิ่งอื่นใดอันลามก

(2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามก ดังกล่าวแล้ว จ่ายแจกหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เข้าวัตถุหรือสิ่งของเช่นนั้น

(3) เพื่อจะช่วยให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณาหรือโฆษณาโดยประการใดๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรานี้ หรือโฆษณาหรือโฆษณาว่าวัตถุหรือสิ่งลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใดหรือ โดยวิธีใด

มาตรา 322

ผู้ใดเปิดเผยหรือเอาจดหมาย โทรเลข หรือเอกสารใดๆ ซึ่งปิดผนึกของผู้อื่นไป เพื่อล่วงรู้ข้อความก็ดี เพื่อนำข้อความในจดหมาย โทรเลข หรือเอกสารเช่นนั้นออกเปิดเผยก็ดี ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งมาตรา 322 นี้รวมทั้งที่เป็นจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และข้อความที่อยู่ใน Inbox ของสื่อสังคมออนไลน์ด้วย

จากบทลงโทษที่ปรากฏนั้นค่อนข้างจะรุนแรงพอสมควร ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ควรมีความรอบคอบมีสติในการที่จะกระจายข้อมูลต่างๆ ในโลกออนไลน์ สำหรับบางคนควรมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อการกระทำที่ตนเองโพสต์ข้อความด้วย สังคมจะได้อยู่กันอย่างมีความสุข เหตุที่สังคมยังมีข่าวการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไปในทางที่ผิดอยู่เนื่องนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าเมื่อผู้กระทำความผิดสามารถกระทำการได้สำเร็จจะมีผลประโยชน์ค่าตอบแทนสูง เช่นกรณีของการเข้าระบบผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต

(Hack) นำข้อมูลเกี่ยวกับรหัสบัตรเอทีเอ็ม หรือรหัสบัตรเครดิต ไปใช้ประโยชน์ จึงทำให้มีคนเสี่ยงเพื่อประกอบอาชีพโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือกันต่อไป

บทบาทของสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 15 กล่าวถึงการจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ซึ่งการศึกษาทั้งสามรูปแบบนั้น สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทต่อการจัดการศึกษาพอสมควรขึ้นอยู่กับว่าครูจะใช้ในลักษณะใด และผู้เรียนเองจะใช้ในลักษณะใด

บทบาททางการสอน

สื่อสังคมออนไลน์มิได้ถูกสร้างและพัฒนามาเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู ฉะนั้นครูจะต้องนำเอาคุณสมบัติต่างๆ ของสื่อสังคมออนไลน์ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนด้วยตนเอง เช่น

1. ครูใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการกระตุ้นสร้างความน่าตื่นตาตื่นใจให้กับผู้เรียนในชั้นการนำเข้าสู่บทเรียน โดยการเปิดวิดีโอที่เกี่ยวกับเนื้อหาในคาบนั้นๆ จาก YouTube รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามความก้าวหน้าหลังจากมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ทำ
2. ครูสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนได้อย่างทันทีเมื่อมีการซักถามเข้ามาในสื่อสังคมออนไลน์
3. สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้ความ

สัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจะได้มีความใกล้ชิดกัน มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จะช่วยให้การเรียนการสอนนั้นดีขึ้น ผู้เรียนไม่ได้ตกอยู่ในสถานการณ์ของความตึงเครียด

4. ครูสามารถติดตามงานที่ได้มอบหมายให้กับผู้เรียน และโต้ตอบได้อย่างทันถ่วงที
5. ครูสามารถตอบข้อคำถามจากผู้เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา
6. ครูสามารถสร้างสื่อต่างๆ ด้วยการถ่ายคลิปวิดีโอการสอน แล้วนำมาโพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ได้ อีกทั้งสามารถนำข้อมูลความรู้ที่ครูจัดเตรียมไว้ในรูปของไฟล์ Word หรือไฟล์ PDF โพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ให้ผู้เรียนได้อ่านมาล่วงหน้าก่อนเข้าห้องเรียน

บทบาททางการเรียน

ผู้เรียนทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างหลากหลาย นอกจากเพื่อการพักผ่อนสร้างความบันเทิงให้กับผู้เรียนเองยังสามารถนำมาใช้ในการเรียนได้ เช่น

1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกันเอง ซึ่งสามารถทำการบ้านไปพร้อมกันได้ด้วยเทคโนโลยีเรียลไทม์ โดยการใช้คุณสมบัติของโปรแกรม Google doc ที่สามารถพิมพ์ข้อความในเอกสารออนไลน์และสามารถตอบโต้ทำงานร่วมกันได้ในเอกสารเดียวกัน
2. สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น เช่น เมื่อครูได้กำหนดประเด็นให้อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนแต่ละคนจะมีเวลาสืบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อร่วมกันเขียนอภิปรายในหน้าจอหลักของสื่อสังคมออนไลน์นั้นๆ อีกทั้งสื่อสังคมออนไลน์สามารถตอบสนองกับรูปแบบการเรียนรู้ (Learning style) ที่หลากหลาย

หลายได้

3. หากผู้เรียนเกิดข้อสงสัยหรือมีปัญหา ระหว่างการทำงานบ้าน หรือการค้นคว้าเพื่อ รายงาน ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับครูได้ ตลอดเวลา ทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกทำงานได้ อย่างต่อเนื่องไม่ขาดช่วง ซึ่งหากเป็นเมื่อ 10 ปีที่แล้วอาจจะต้องนำข้อสงสัยมาถามครูในวันรุ่งขึ้น หรือสอบถามครูในช่วงโมงสอนก็ทำให้ผู้เรียนขาด ช่วงในความอยากเรียนรู้อันได้

4. สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนให้ผู้เรียน มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตนเอง

บทบาทสำหรับการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการศึกษานั้น สื่อสังคม ออนไลน์เข้ามามีบทบาทพอสมควร ช่วยทำให้อองค์กรมีความสะดวก รวดเร็ว และทันต่อ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาท ต่อการบริหารจัดการ ดังนี้

1. ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการ สั่งการ มอบหมายงานกับผู้ใต้บังคับบัญชา
2. ผู้บริหารใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการ นัดหมายประชุมปรึกษาหารือ และสามารถใช้ ศักยภาพทางเทคโนโลยีประชุมพร้อมกันหลาย คนได้
3. ผู้บริหารสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางหนึ่งสำหรับตอบข้อซักถามหรือรับข้อ ร้องเรียน เช่น สายตรงผู้บริหาร เป็นต้น
4. สำหรับการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ต่าง ๆ ในองค์กรให้ประชาชนรับทราบข้อมูล โดย ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในประเภทต่าง ๆ

สื่อสังคมออนไลน์กับการนำไปใช้ในการเรียนการสอน

มีผู้คนหลากหลายท่านได้มีความ พยายามนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียน การสอน เช่น

ศศิธร สุตประโคน (2554) ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลของบทเรียนบนเว็บที่มีการประยุกต์ใช้ สื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้เรียนด้วย บทเรียนบนเว็บที่ประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์สูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิริชชา วงศ์คม (2555) วิจัยเรื่อง การ พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคม ออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการ เรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากทุกด้าน 2) นักเรียนทุกคนผ่านเกณฑ์การประเมินการอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 3) นักเรียนมีความพึง พอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

วรากร หงษ์โต (2555) วิจัยเรื่อง การ พัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์โดยใช้ กระบวนการสร้างความรู้เพื่อการสร้างนวัตกรรม การเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการเรียนรู้ของรูปแบบ ชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ มี 8 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนการวางแผนและกำหนดทิศทาง การเรียนรู้ 2) ขั้นตอนนำเข้าสู่ประเด็นการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ ออนไลน์ 3) ขั้นตอนปัญหาหรือกำหนดภารกิจของ งาน 4) ขั้นตอนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและนำผล จากข้อมูลที่ค้นพบไปใช้ 5) ขั้นตอนวางแผนดำเนินงานการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน 6) ขั้นตอนดำเนินงานการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน 7) ขั้นตอนเสนอผลงานนวัตกรรมการเรียนการสอน

และ 8) ชั้นประเมินผล จากการทดลองใช้รูปแบบการสอนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการสร้างความรู้สูงกว่าก่อนการทำกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐพล บัววูไร (2555) วิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิชาการสร้างงานสื่อผสม เรื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน และความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ทั้ง 4 ครั้งของการวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระดับมาก

ปริญญา อันภักดี (2558) วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม โดยจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ วิชา IPST-MicroBOX ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมแพศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นตามลำดับ โดยวงรอบปฏิบัติการที่ 1 ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับปานกลาง วงรอบปฏิบัติการที่ 2 ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก และวงรอบปฏิบัติการที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน และผลคะแนนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธนะวัฒน์ วรณประภา (2558) วิจัยเรื่อง รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์

ข้อมูลโดยการเรียนรู้แบบนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มี 6 ขั้นตอน คือ 1) ชั้นสัญญาการเรียน 2) ชั้นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 3) ชั้นการรวบรวมข้อมูล 3.1) การวางแผนการเรียนรู้ 3.2) การแสวงหาความรู้ใหม่ 4) ชั้นการจัดการข้อมูล 4.1) การตรวจสอบคุณภาพข้อมูล 4.2) การสังเคราะห์ข้อมูล 5) ชั้นการประยุกต์ใช้ข้อมูล 5.1) การสร้างผลงาน 5.2) การนำเสนอผลงาน และ 6) ชั้นการประเมินชิ้นงาน

กล่าวโดยสรุปจากรายงานการวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่าสื่อสังคมออนไลน์สามารถนำไปใช้ได้ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้เรียนด้วยสื่อสังคมออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน การนำสื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ต้องคำนึงถึงรูปแบบการสอนที่ครูจัดด้วย เนื่องจากรูปแบบการสอนบางอย่างไม่เอื้อต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์

หลักการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอน

นพลธิ์ ไตรลธิธิวัฒน์ (2556) กล่าวถึงกฎเกณฑ์ และแนวปฏิบัติการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media roles) สำหรับการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

1. ครูผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องรู้ถึงแนวนโยบายของหน่วยงานว่ามีนโยบายอย่างไรกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอน มีการสนับสนุนมากน้อยเพียงใด
2. เมื่อครูจำเป็นจะต้องนำผลงานของคนอื่นมาใช้จะต้องอ้างถึงเจ้าของผลงานที่สร้างขึ้นเพื่อทำให้เกียรติผู้ที่เป็นเจ้าของผลงาน
3. พึงใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่าง

ระมัดระวัง

4. ใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมีมารยาททางสังคม

5. ผลิตเนื้อหาสาระ ให้ตรงกับสมรรถนะความรู้ และความสามารถของผู้ใช้

6. การโต้ตอบระหว่างกันควรคำนึงถึงความเหมาะสมระหว่างกัน

7. เมื่อเกิดข้อผิดพลาดจะต้องยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น และรีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านั้น

ผู้เขียนเสนอหลักการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพิ่มเติมดังนี้

1. การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่จะสอน

2. การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้นจะต้องมีเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน

3. การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะต้องมีความเหมาะสมกับกระบวนการสอน และรูปแบบการสอน

4. การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอน จะต้องคำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ และพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา

ขึ้นชื่อว่าการศึกษานั้นเป็นการพัฒนาคน ให้มีความรู้ มีความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยมีนโยบายการกระจายโอกาสทางการศึกษามีการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทัดเทียมกับนักเรียนในประเทศต่างๆ ซึ่งวิธีการหนึ่งที่ครูผู้สอนสามารถนำมา

ใช้ได้และเป็นวิธีการที่สร้างความใกล้ชิดกับผู้เรียนได้คือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน สามารถใช้ได้ทุกที่ ทุกเวลา เมื่อผู้เรียนมีข้อสงสัยในการทำการบ้านหรือสงสัยในประเด็นอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายให้ไปศึกษาค้นคว้ารายงาน ผู้เรียนสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้โดยไม่ต้องรอพบกับผู้สอนในชั้นเรียน ซึ่งสามารถเห็นได้จากรายงานการวิจัยต่างๆ ที่มีความพยายามนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในการเรียนการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา เป็นความพยายามในการจัดการศึกษาของไทยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลดีขึ้นกว่าการจัดการศึกษาแบบเดิม

ในทัศนะของผู้เขียนเห็นว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง ที่สามารถสื่อสารกับผู้เรียนได้ตลอดเวลา สามารถสร้างความสนใจและความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในบทเรียนใหม่ได้ด้วยการศึกษานอกห้องเรียน

เมื่อถึงชั่วโมงเรียน ผู้สอนใช้วิธีการสร้างประเด็นปัญหาหรือกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้คิดแก้ไขปัญหา นั้น โดยเชื่อมโยงใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาก่อนนอกห้องเรียนในสื่อสังคมออนไลน์ รวมทั้งการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสามารถใช้ประโยชน์ของสื่อสังคมออนไลน์ในกระบวนการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี นำมาใช้แทนการสื่อสารแบบเดิมที่อาจจะล่าสมัย ไม่ทันการเมื่อใช้งาน

แนวโน้มการจัดการศึกษาโดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ขวณวัน (2558) ได้มีการวิเคราะห์แนวโน้มเกี่ยวกับคุณลักษณะทางประชากรและสังคมของกลุ่มผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในประเทศไทย ระหว่าง

ปี 2554-2557 ผลการศึกษาพบว่า การขยายตัวของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ยังเจริญเติบโตสูง สะท้อนให้เห็นว่า “เครือข่ายสังคมออนไลน์” กำลังกลายเป็นสังคมที่มีขนาดใหญ่มากขึ้นทุกขณะ มีความหลายหลายทั้งในแง่คุณลักษณะทางเพศและอายุ ตลอดจนวัตถุประสงค์การใช้งาน ในช่วงระยะเวลา 5-10 ปีข้างหน้า การใช้สื่อสังคมออนไลน์จะอยู่ในลักษณะของการเป็นสื่อเสริม สื่อหลัก ยังคงเป็นครูที่จะต้องมีการเข้าชั้นเรียนตามปกติ หากว่าในอนาคตมีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูง เทคโนโลยีทางด้านฮาร์ดแวร์สามารถผลิตอุปกรณ์ เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เช่น จอภาพสามารถบิดโค้งงอได้ แบตเตอรี่ใช้ได้ นานขึ้นสำหรับการชาร์จประจุหนึ่งครั้ง ขนาดของอุปกรณ์พกพามีขนาดเหมาะสม เป็นต้น และมีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาที่ถูกต้อง มีความน่าเชื่อถือ สามารถนำไปอ้างอิงได้ อีกทั้งมีเทคโนโลยีการยืนยันตัวตนของผู้เรียน ที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นตัวตนจริงๆ

การจัดการศึกษาอาจจะเปลี่ยนแปลงไป ผู้เรียนอาจจะไม่ต้องเข้าชั้นเรียนเลย ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้จากการศึกษาผ่านสื่อสังคมออนไลน์

บทสรุป

สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา เป็นเครื่องมือหนึ่งทำงานในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความสามารถในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่มีบทบาทกับการศึกษาทั้งทางด้านการเรียน การสอน และการบริหารจัดการ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งแนวโน้มในอนาคตสื่อสังคมออนไลน์ จะช่วยให้ผู้เรียนค้นหาความรู้ต่างๆ ได้โดยไร้ขีดจำกัดในเรื่องของเวลา และสถานที่ การใช้สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษานั้น จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ดำเนินการวิจัยเพื่อหาข้อสรุปเรื่องรูปแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กานดา รุณนะพงศา สายแก้ว. (2556). *โซเชียลมีเดีย 1*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก <http://gear.kku.ac.th/krunapon/talks/socialmedia/kku-socialmedia.pdf>
- เชมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม. (2557). *Social media สื่อสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก <http://www.ejournal.su.ac.th/upload/556.pdf>
- ณัฐพล บัวอุไร. (2555). *ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง วิชาการสร้างงานสื่อผสม เรื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการลำลูกกา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- ธนะวัฒน์ วรรณประภา. (2558). *รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลโดยการเรียนรู้แบบนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรี. คุษุณินิพนธ์ปรัชญาคุษุณินิพนธ์ บัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- นพสิทธิ์ ไตรลธิวิวัฒน์. (2556). *การประยุกต์ใช้ Social Network และ Social Media สำหรับการศึกษ*. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2559, จาก <http://edutech14.blogspot.com/2014/05/social-network-social-media.html#comment-form>
- นาวิก นำเสียง. (2554). *เรื่องจริงเกี่ยวกับ สื่อสังคมออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2559, จาก <http://www.mediamonitor.in.th/.../233-2011-09-13-03-37-13.html>
- ปริญญา อันภักดี. (2558). *การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม โดยจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ วิชา IPST-MicroBOX ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมแพศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ชนวนัน. (2558). *ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์: ความหลากหลายทางคุณลักษณะและพฤติกรรม*. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2559, จาก <http://www.ms.ipsr.mahidol.ac.th/ConferenceXI/Download/Book/447-IPSR-Conference-A02-fulltext.pdf>
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2542/A/074/1.pdf>
- ราชกิจจานุเบกษา. (2550). *พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2550/A/027/4.pdf>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *สื่อสังคม-เครือข่ายสังคม*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก <http://www.royin.go.th/th/knowledge/detail.php?ID=4357>
- วรากร หงษ์โต. (2555). *การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์โดยใช้กระบวนการสร้างความรู้เพื่อการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 4(1), 90-101.*
- ศศิธร สุตประโคน. (2554). *ผลของบทเรียนบนเว็บที่มีการประยุกต์ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. *พระราชบัญญัติการให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499*. สืบค้นเมื่อ 13 มกราคม 2559, จาก <http://web.krisdika.go.th/data/law/law4/%BB06/%BB06-20-9999-update.pdf>
- ลิรัชชา วงศ์คม. (2555). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.*

- แสงเดือน ่องพฒ. (2556). *สื่อสังคมออนไลน์: แนวทางการนำมาประยุกต์ใช้*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก http://library.senate.go.th/document/Ext6685/6685991_0004.pdf
- Solis, B. (2016). *The conversation prism*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก <https://conversationprism.com/>
- Wikipedia. (2016). *Social media*. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2559, จาก [https://en.wikipedia.org/wiki/Social media](https://en.wikipedia.org/wiki/Social_media).